

ቅልዕቲ ደብዳቤ
ናብ ክልተ ሰዉኣት የሕዋተይ

ብመጀመርያ ከመይ ትኾኑ፡፡ነኣሸቱ የሕዋተይ፡ነቲ ምእንቲ እዛ ሃገር ኢልኩም ሂወትኩም ዝኸፈልኩም ዘለኣለማዊ ዝኸሪ ንግኹም ይኹን።

ሳላ ናትኩምን ከማኹም ዝኣመሰሉ ኤርትራውያን ዝተኸፍሉ መስዋእቲ ንኣብሬታ ክኾነኩም ኤርትራ እትብሃል ተፈጠራሰ እንሆ ዝሓለፈ ወርሒ ግንቦት 24 መበል 30 ዓመት ነጻነት ክኸበር ቀንዩ።

አነ ዓቢ ሓውኹም ንመወዳእታ ግዜ ዝተረእኤናላ ግዜ መስለኒ ኣብ መፋርቕ 1977 ኣቢሉ ናብ ዓዲ ቢደል ንዓይ ኣብ ገድሊ ምስ ተሓኤ ሰለዝነበርኩ ክትርእዩኒ መጸእኩም ምስ ረዘነ ሓውኹም።ንምልላይ ዝኣክል ምስዞም ኤርትራውያን የሕዋትኩም/ ኣሓትኩም ኪዳነ ካሕሳይ፣ ዮሴፍ ካሕሳይ ዝተሰዋእኩም ረዘነ ካሕሳይ ድማ ብሂወት ዘሎን ካብቶም ምስ ህዝባዊ ግንባር ኮይኖም ዓዲ ዝኣተዉ ኣቦ ኣርባዕተ በዓል ሓዳር፣ ምዃንኩም የላልየኩም ኣለኹ እሞ ፡ኣይፍለጥን ብዛዕባኹም ዝፈልጡ እንተሃለዉ ደሃይ እንተረኹበኩ እውን ንዓና ጽቡቕ ምኾነ ብማለት እዩ። እቲ ብድሕራኹም ዝኸደ ምዕብልናታት እውን ኢንተርነት ተማሂዙ ፡ናይ መራኸኒ ብዙሓን ሰፊኑ ዘሎ እዋን፡ኣብ ወብሳይት፣ ፈይሰ-ቡክ፣ ዋትሰ-ኣፕ ወዘተ ኣብ ፍቀዶ ዓለም ተዘርጊሑ ዘለዉ ኤርትራውያን ዝከታተልዎ ሰለዝኾኑ እዚ መልእኽቲ ንእግረ-መንገደይ ኩሎም ከንብብዎ ንማለት ቅሉዕ ምዃኑ እዩ።

ድሕሪ ውሑድ ኣዋርሕ ምርእኣይና ኣብ ዓዲ ቢደል ኣይደንገየን ሓው ኣቦና ዝነበርኩዎ ቦታ (ዓዲ) ሰለዝፈለጠ መጸኡ ናታትኩም ምውጻእ ንሚዳ ነገሩኒ፡ኣብ'ቲ ግዜ እቲ መንእሰይ ኤርትራ ንኤርትራ ኢሉ ንገድሊ ይውሕዝ ሰለዝነበረ ብዙሕ ኣይሰንበድኩን፡ተቀቢለዮ።

ሎሚ ሰለምንታይ ኢዩ እዚ ዓቢ ሓውና ደብዳቤ ዝጽሕፈልና ዘሎ፡ ዘይኣኸሎ እቲ ሸምዓ ምውላዕ ትብሉ ትኾኑ እሞ፡ገለ ክልተ ነሞብታት ከልዕል ብዛዕባ እዚ፡ከም'ቲ ኣብ ላዕሊ ዝጠቐስክም ሰውራ ኤርትራ ንሰላሳ ዓመት ክወሰድ ከሎ፡ሎሚ ድማ ኤርትራ ኣብ ክንዲ ብርሃን ጸልማት ዝዘነባ ሃገር ኮይና ኣላ።

ቀዳማይ

ከም'ቲ በሽሓት መስዋእቲ ዝተኸፈላ ንኣንቲ ሃገር ንምፍጣር፡ህዝቢ ኤርትራ ሕግን ቅዋምን ዘይብላ ፣ ነቶም መቃልሰትኹም ዝነበሩ ኣባላት ህዝባዊ ግንባር እትኣሰርን እተደሰክልን፣ ነቶም ነኣሸቱ ህጻናት ዝነበሩ ደቂ ሰውኣት ኣብ ፍቀዶ ውግኣት ኣእትዮ መንእሰያት ተዋፍእ ዘላን፡ኣብ ግዜኹም ብዙሕ ዘይሰማዕ ዝነበረ ብጀካ ናብ ኢትዮጵያ ዝሰደድ፡ሕጂ እሞ ኣብ ምሉእ ዓለም ብኤርትራውያን ኣዋለቅሊቁ እዩ ዘሎ።ንእግረ መንገደይ ምስ እዚ ሰደት፡ካብ ገዛና ኣነ ኣብ ካናዳ ምስ ብጸይተይ በዓል ሓዳር ኮይነ ኣቦ ክልተ ኣወዳት ኮይና ኣለና፡እተን ምንኣሰኩም ዝኾና ሓሙሽተ ኣሓትኩም፡እተን ክልተ ኣብ ጀርመን ኣደ ሰለሰተን ክልተን ኮይነን፣ እተን ክልተ ድማ ኣብ ኖርወይ ኮይነን ሓደ ወድን ሓንቲ ጓልን ኣለወን፡እታ ሓንቲ ድማ ኣደ ሰለሰተ ቆልዑ ኮይና ኣብ ካናዳ ኣላ።ኣብዚ ኣብ

ልዕሊ እቲ ሸግርኩም ፤እቲ ሕሳስ ልደ ሓውና ዮናስ ካሕሳይ አቦ ክልተ ዝኾነ ኣብ ጀርመን ብ2014 ኣብ ሸዊት ዕድሚኡ ካብ'ዛ ዓለም ብሞት ተፈልዩና ምህላወ ክትፈልጡ ንማለት እዩ።

እቶም ዝተረፉ ኣብ ዓዲ ኣለዉ፤ እተን ሰልሰተ እኳ ደቂ ደቕን ክርእያ በቂዐን ኣለዎ።ኣብ ሰፕቴን፣ ኡጋንዳ፣ ዓዲ እንግሊዝ፣ ጃፓን፣ ኣመሪካ፣ ሱዳን፣ ዱባይ፣ ሆላንድ ውዘተ ፋሕ ኢሎም ዘለዉ ቤተ-ሰብ ምስ ሰድራ-ቤቶም ሓዊሰካ ብዓቢኡ ኣብ ግዳም ዘየለ ሰብ የለን፣ወይ ድማ እታ ኤርትራ ጥርሓ ትተርፍ ኣላ ዘብል እዩ ዘለናዮ እዋን።

እታ ኤርትራ ቅዋምን ሕግን ዝሰኣነት ጥራሕ ዘይኮነትስ ዋላ ሕብራ ተደዊኑ ጸርግያታታ ዝተበላሸወ፣ወደባታ ጥርሖ ሰብ ዘይብሉ፣ዝሰራሕ ገዛውቲ ዝተኸልከሉ፣ መናድቕ ዝዓለወ ሕብሩ ዝቀየረ ኮታ ብጀካ እተን ዲጋ ሰሪሕና ዝብልወን፣ ማይ ዘይብሉ ኮይኑ ነገሩ።

ምናልባት ከይሰማዕኩም እንተጸንሐኹም ኣታ ህዝባዊ ግንባር ኣብ ሳሕል ኣሕቂቕም ሓንቲ ግናይ ዝኾነት ህግደፍ መሰሪቶም ካብቶም ዝተቃለሱ ዘውደኻድኹ ዝነበሩ ናይ ኣምሰሉ ኣብ በዓላት ባንደራ ኤርትራ ዘለዎ ክራሻታ ዝመልሱ፣ ቆቢዕ ገይሮም ዝሰዕሱ፣ ከምኡውን ተዘሪገን ዘለዎ ድማ ኣይ ከምቲ ናይ ቀደም ደቂ ኣንስትዮና ዙርያ እናተኸደንካ ተወሳኺ ጸጉሪ ወሲኹን ዝዓብዓ ደቀን፣ኣሕዋተን ተኣሲርመን ከሎ ብፍርሒ ወይ ንዓይ ይዋዓመኒ ዝብላ ክዳነን ፣ ሸልማተን ክርእያ ዝዓብዓ ፣ገለ እውን ግቡእ ሓላፍነተን ዘንጊዐን ኣፍላሕቲ ቡን ኮይነን ሃማደኤ እዩ ኣነ! ዝብላ ድማ መሊኤን ኣለዎ።ኣብዚ ሰላሳ ዓመት እንበኣር ምስ ኩለን ጎረቤታትና ሃገራት ውግእ ተኻይዶ ብዘሕ መንእሰይ ዘዋፍእ ኮይኑ ኣሎ።

ካልኣይ

ኣብዚ ነቲ መሰዋእቲ ዝኸፈልኩምሉ ዕላማ ጥራሕ ዘይኮነስል ንዓኹም ከም ኤርትራውያን ንምዝካር ብዘየገድስ መን ወሲኑዎ፣ ብኸመይ እቲ ዕለት ተወሲኑ ኣብዚ ወርሒ 20 ሰነ ንሰውኣት እንዝክረላ፣ሸምዓ እንውልዓላ መዓልቲ ምዃና እናሓበርኻኹም ንዓና ነቶም ኣሕዋትኩምን ኣሓትኩም ግን ኩሉ ግዜ ኣብ ልብና ከምዘለኹም ነረጋግጸልኩም።እቲ ሓቕ ድማ ንሱ እዩ፣ ሓደ / ሓንቲ ከመይ ገይሮም ሰውኣት ወለዶም ኣሕዋቶም ኣሓቶም ክርስቡ ይኸእሉ እንተ ኢልና፣ኣይክኣልን።እቲ ሕቶ እንበኣር ነዚ መዓልቲ ብደረጃ መንግስቲ ኮይኑ ዘመሓደር ዘሎ ነዚ ዕለት 20 ሰነ ከዳልዉ ከለዉ ዓመት ዓመት ዝሕተቲ ንሶም እዮም እቲ ሕድሪ ሰውኣት ስለምንታይ ኣብ ተግባር ዘዩውዓልዎ ተሓታታይ ንሱ እዩ፣ብኻልኣይ ደረጃ እቶም ነዚ ሰርዓት ዝጠለመ ዝድግፉ ሰባት ድሕሪ እታ ሸምዓ ምውላዕ ንምንታይ እዩ እዚ ንሃገር መሰዋእቲ ዝተከፍለሉ ፍረ ዘይተረኸቦ ዝብል ፈጺሙ ሕቶ ኣብ ኣእምርኡም ዘሎ ኣይመሰልን።እቲ ካልእ ደረጃ ካብቶም ነዚ ሰርዓት ዝቐወሙ ድማ ብፍላይ እቲ መንእሰይ ወለዶ ፣ዝተበደለ ብምዃኑ ነቲ ዝበደሎ ሰርዓትን ነቲ ዝኸፈልኩዎ ዋጋ ሂወትኩም ፈላልዮም ክርእይዎ ስለ ዘይክኣሉ ነዚ መዓልቲ ሰውኣት፣ መዓልቲ ነጻነት ኣብ ምክሓድ ተጸሚዶም ነቲ ግቡእ ታሪኻዊ ሓላፍነቶም ዝዘንገዑ ውሑዳት ኣይኮኑን።

ኣብዚ ናይ ሰላሳ ዓመት ድሕሪ ምምጻእ ናጽነት እንበኣር ዘይድለ ዕንደራ ሎሚ ድማ እንደገና ሰራዊት ኤርትራ ኣብ ውሸጢ ትግራይ የእትዩ መዓት መንእሰይ ኤርትራ ኣብ ክንዲ ትምህርቲ፣ ውግእ ኮይኑ ዕድሉ ዘሎ፣ ተሰፋ ዝህብ ግን ህዝቢ ጉዳይ ሃገሩን ህዝቡን እናተረደኦ ብጀካ እቶም ናይ

አምሰሉ ፡እሱራት ናይ ሕልንኦም ኣብ ውሽጢ ገዘኦም፡ካልእ ይብሉ ኣብ ግዳም ግን መልካሶም ዝቅይሩ እቲ መከራ ህዝቢ ክሓጽር እዩ።

ብዘተረፈ ሎሚ ነዛ መልእኽቲ ብቐሉዕ ምስዞም ኤርትራውያን ከላልዮኩም ከለኹ እቲ መስዋእቲ ንሓንቲ ኤርትራን ቅዋማዊ ምሕደራ ንምምስራት ዝተኸፍለ ቁጽሪ ዘይኮነስ ንሰኹምን ካልኣት ኤርትራውያን ዝገልጽ ምዃኑ ንምብራህን ዋላ ካልእ ኩነታት እንተተፈጥረ ኣብ መንገድና ወትሩ ካብ ኣእምሮና ከምዘይትፍለዩ፡ብተወሳኹ እዚ መዓልቲ 20 ሰነ ሰለ ኣደ ሰብ፣ ሰለ ኣደ ውድብ ወይ መንግስቲ ኢልና ኣይኮናን ንገብር እሞ ናትኩም ለበዋ መሰለኒ ንዓና ነቲ ዕላም ዘወደቕናሉ ተግባራዊ ግበርዎ ትብሉና ዘለኹም ይመሰለኒ፡እሞ ብሸም የሕዋተይን ቤተ-ሰብን ድማ ዘለኣለማዊ ዝኸሪ ንዓኹም ይኹን።

ሓውኹም
ተሰፋይ ካሕሳይ
20 ሰነ